

3.8.1 Reflexe

Účastníků	1 - 20
Fyzická náročnost	I
Psychická náročnost	IV
Autoři	Lenka Kvasničková, Roman Štěpánek
Počet uvádějících	1 - 2
Čas na realizaci	20 minut
Čas na přípravu	10 minut
Prostředí	nezávisle na prostředí, důležité je fyzické pohodlí
Rozdělení	jednotlivci

Cíl

Účastník pojmenuje svůj dojem z kroužku a stanoví úroveň svých dovedností a svého pokroku.

Sdělení

Získané sdělení je pro každého účastníka individuální. Jedná se o definování vlastního postoje k průběhu kroužku a ke svému pokroku v trénovaných dovednostech.

Metody

Reflexe

[Metody a formy](#)

Klíčové kompetence

- Komunikace v mateřském jazyce je rozvíjena:
 - formulací a vyjádřením vlastního názoru.
- Sociální a občanské schopnosti jsou rozvíjeny:
 - určením, pojmenováním a sdílením vlastních pocitů, dojmů a názorů, nasloucháním ostatních a vyvozováním nastavení celé skupiny vzhledem k účasti v kroužku.
- Schopnost učit se je rozvíjena:
 - určením přínosu aktivity pro rozvoj vlastní osobnosti,

- stanovením vlastní pokročilosti v dovednostech a oblasti, ve které se lze dále rozvíjet.

Forma a popis realizace

Jedná se o reflexi pomocí symbolů, bodovací škály, případně kruhového sdílení.

Obsah

Celkové uzavření kroužku probíhá formou sdílení pocitů, zkušeností a vlastních poznatků o svém pokroku v tématech kroužku. První metodou je řeka - linka, kterou tvoří symboly jednotlivých schůzek. K těmto symbolickým zástupcům schůzek účastníci přiřazují „hodnotící“ kameny - zlaté, jako ocenění nejpřínosnějších nebo nejlepších schůzek, dále zelené, ke schůzkám, na kterých by něco změnili a modré, ty k takovým schůzkám, které by z programu vyřadili. Po této metodě následuje kruhové sdílení, které může mít formu komunitního, nebo poradního kruhu a kde se žáci vyjadřují slovně k otázkám položeným lektorem týkajícím se účasti v kroužku a osobních výstupů z této účasti.

Uvedení

Příprava

Pro metodu „řeka“ je potřeba nachystat modrou šňůru, rozdělit ji podle počtu schůzek na části označené symbolickými předměty. Kameny je třeba roztrždit podle barev na hromádky, ze kterých si mohou žáci odebírat. Pro metodu kruhu je třeba připravit symbolické obrázky, nebo reflektivní karty.

Realizace

K realizaci reflexe můžeme použít metodu řeky a metodu kruhového sdílení. Při řece zavede lektor účastníky k připravené šňůře (natažené, nebo zvlněné jako říční meandry) se symbolickými předměty, následujícími za sebou tak, aby kopírovaly pořadí jednotlivých schůzek. Pokud je na reflexi více času, může řeku lektor chystat spolu s účastníky.

Lektor se účastníků postupně ptá, co si pamatují z jednotlivých schůzek, jaké bylo hlavní téma, na jaké si vzpomínají hry a aktivity apod. Po rekapitulaci schůzek Mozkokruhu zadá žákům pravidla „bodování“ pomocí kamenů. Každý účastník dostane po pěti zlatých kamenech, které má za úkol rozdělit mezi ty schůzky, které ho nejvíce „obohatily“. Může buď vybrat jednu schůzku, které přidělí všech 5 kamenů, nebo je rozdělit v libovolném počtu mezi několik schůzek. Zelené kameny si mohou účastníci brát v libovolném počtu, přidělují ale vždy jen jeden k jedné a té samé schůzce. Zelené kameny označují témata, v nichž by se účastníci ještě rádi dál zdokonalovali („rostli“). Modré kameny se rozdělují stejným způsobem jako zelené kameny, symbolicky vyjadřují témata, která účastníky nezaujala (která by „utopili“ v řece). Rozdělování kamenů by mělo probíhat mlčky, každý „hlasuje“ sám za sebe, účastníci by se neměli navzájem rušit. Tato aktivita by se neměla dále hodnotit a komentovat.

Při kruhovém sdílení si účastníci vybírají symbolickou kartu (obraz), který vystihuje jejich

pocit/náladu/dojem, který si z kroužku odnášejí. Poté skupina zasedne do kruhu, lektor kruh otevře vysvětlením pravidel.

Pravidla kruhu:

- Odpovídáme postupně například na otázku, jaký dojem si z kroužku odnášíme.
- Každý má právo na svůj názor, názory ostatních nehodnotíme a nekomentujeme, pouze je vyslechneme a po skončení kruhu se k nim nevrátíme, sdělení zůstává pouze mezi námi.
- Slovo má vždy jen jeden, slovo se předává ve směru hodinových ručiček. Pouze jeden mluví, ostatní naslouchají. Kdo nechce mluvit, nemusí, může také pouze ukázat svoji vybranou kartu.

Podle potřeb a pokročilosti skupiny je možno zvolit i jiné rozvíjející otázky, například, co nejdůležitějšího jsem se naučil/a, co je moje nejdůležitější zkušenost, co mi chybělo, čeho bylo málo, v čem se chci dál rozvíjet a jak... Netrénované skupiny v tomto věkovém složení zpravidla zvládnou 1 - 3 reflektivní otázky za jedno kruhové sdílení. Začít může kdokoli v kruhu, nebo může lektor začínajícího určit. Až všichni včetně lektorů dostanou slovo, kruh se uzavírá a tím i celá reflexe.

Uzavření

Protože se jedná o uzavření celého kroužku, záleží na lektorovi a konkrétní skupině, jak pevné vazby dohromady účastníci vytvořili. Podle toho bude vypadat i celé uzavření. Vhodné je, když lektori poděkují za společně strávený čas.

Poznámky

V reflexi je možné použít všechny uvedené metody, nebo je možné vybrat jen některé ze jmenovaných. Důležité je, aby si žáci odnesli vědomí svého pokroku a pocitů, které se vážou k účasti v Mozkokruhu a došlo k uzavření kroužku a rozloučení účastníků a lektorů, aby byly naplněny potřeby skupiny v kontextu skupinové dynamiky. Při reflexi je nesmírně důležité, aby účastníci dostali možnost sdílení názoru v bezpečném prostoru. Jen tak se mohou účastníci soustředit opravdu sami na sebe a může dojít k hlubšímu zvědomění žádaného. Proto je účastníkům často potřebné zdůrazňovat, aby si navzájem dávali prostor, nerušili se, nehodnotili a neposuzovali.

Reflexi je samozřejmě možné udělat během kroužku i vícekrát, což umožní jednak zažití metody a jednak nebudou dřívější schůzky tolik časově vzdáleny a účastníci si na své dojmy lépe vzpomenou.

Odkazy

- <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/projektove-vyucovani/pv-metody/metody-3>
- <http://www.sklenarka.cz/?p=3028>

Pomůcky a materiál

Položka	Počet	Popis
Symbolické předměty	v počtu schůzek	Předměty, které zastupují symbolicky náplň jednotlivých schůzek (vybrané pomůcky, obrázky, fotky...).

Položka	Počet	Popis
Modrá šňůra	1	V délce alespoň 5 metrů.
Kameny v barvě modré, zelené a zlaté		Může se jednat o skutečné kameny nebo skleněné kamínky či korálky. Zlatých je potřeba minimálně 5 ks na účastníka, kamenů v dalších dvou barvách je potřeba minimálně v počtu účastníků krát počet schůzek.
Obrázkové karty	min 40 ks/20 účastníků	Může jít o nejrůznější obrázky a fotografie s pestrými tématy, symbolické obrázky, hrací karty, nebo speciální reflektivní pomůcky/karty.

Přílohy

Aktivita nemá přílohy.

From:

<https://mscb.vida.cz/> - **MSCB**

Permanent link:

<https://mscb.vida.cz/skolam/mozkokruh/aktivita/24/3>

Last update: **2020/11/27 22:44**

